

Sändlista
Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Ert tjänsteställe, handläggare
Cecilia Halle
Vårt tjänsteställe, handläggare
Programledningen Högre
Officersprogrammet, Göran Sandström

Ert datum
2025-04-16

Er beteckning
S2023/02002

Remissvar gällande Omsättningslagring av vissa läkemedel för en stärkt försörjningsberedskap – rapport från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Sammanfattning

Försvvarshögskolan välkomnar och tillstyrker i huvudsak förslagen från Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) gällande Omsättningslagring av vissa läkemedel för en stärkt försörjningsberedskap. TLV förslag rimmar med intentionerna i totalförsvarsbeslutet 2025–2030 (Prop. 2024/25:34), dvs utgångspunkten är att planera för att under minst tre månader kunna möta och hantera en situation med allvarlig påverkan på samhällets funktionalitet. Dock med följande påpekanden:

Synpunkter

- En värdering avseende sjukvårdens och samhällets totala lagring av läkemedel bör göras relaterat till lokala lager, regionala lager, nationella lager och omsättningslager för att optimera den totala lagerhållningen i nationen.
- Det är avgörande för funktionaliteten i denna verksamhet att samspelet mellan olika aktörer klargörs vad gäller ansvar, mandat och ekonomi.
- Underlaget för vad som skall finnas i omsättningslager kan inte bara baseras på historisk förbrukning i fredstid utan måste spegla behoven i krigssituationer. De vårdbehov som finns i fredstid kommer till del att finnas kvar med tillägg av de krav som en krigssituation ställer på tillgång till relevanta läkemedel.

- Tidsaspekter gällande uthållighet bör noga avvägas och beräknas. 3 månader är absolut minimum. Vad gäller vissa kritiska läkemedel, särskilt när återanskaffning eller produktionsomställning inte är möjlig kan det krävas planering för avsevärt längre tidsrymd.
- Geografiska aspekter måste omhändertas och beaktas för att säkerställa funktionen och distribution. Lokalisering av omsättningslagren är skyddsvärd information och kräver en analys.
- Det är viktigt att se läkemedelsförsörjningen som ett system av flera system. Det är avgörande med en fungerande distribution inklusive kyltransport, rätt kompetens och utbildning. Om vi inte kan sprida ut läkemedel är lagret överflödigt.
- Ett robust system för hur och när läkemedel omsätts måste skapas för att säkerställa att lagret inte används på ett felaktigt sätt vid fel tidpunkt.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Robert Egnell efter föredragning av militär lärare, överstelöjtnant Göran Sandström.

Robert Egnell

Rektor

Göran Sandström

Överstelöjtnant

[Beslutet undertecknas elektroniskt.]

Sändlista externt:
Socialdepartementet

Sändlista internt:
Centrum för totalförsvaret och samhällets säkerhet
Försvarshögskolans studentkårer
Institutionen för försvarssystem
Institutionen för krigsvetenskap
Institutionen för ledarskap och ledning
Institutionen för militärhistoria
Institutionen för operativ juridik och folkrätt
Programledning Högre officersprogrammet
Programledning Officersprogrammet
Statsvetenskapliga institutionen
Verksamhetsstödet